

ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Науковий журнал

Випуск 68

Том 2

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

Головний редактор:

Терешкінас Артурас – доктор соціальних наук, професор, професор кафедри соціології Університету імені Вітовта Великого (Каунас, Литовська Республіка)

Члени редакційної колегії:

Байша Кіра Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Херсонського національного технічного університету

Благуна Наталія Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Боровик Людмила Андріївна – кандидат педагогічних наук, доцент, член-кореспондент Міжнародної кадрової академії, доцент кафедри теорії і методики журналістської творчості Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука

Бочелюк Віталій Йосипович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри Запорізького національного технічного університету

Галацин Катерина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови технічного спрямування № 2 Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Козяр Микола Миколайович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної механіки, інженерної графіки та машинознавства Національного університету водного господарства та природокористування

Кочарян Артур Борисович – кандидат педагогічних наук, доцент, радник Міністра освіти і науки України

Кузьменко Ольга Степанівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізико-математичних дисциплін Льотної академії Національного авіаційного університету, старший науковий співробітник Національного центру «Мала академія наук України»

Невмержицька Олена Василівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Пермінова Владислава Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування Чернігівського національного технологічного університету

Пушкарьова Тамара Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, начальник відділу проектного управління ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, член-кореспондент НАПН України

Шапошникова Ірина Василівна – доктор соціологічних наук, професор, декан соціально-психологічного факультету Херсонського державного університету

Шкабаріна Маргарита Андріївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука

Алісаускіене Мілда – доктор соціальних наук, професор, завідувач кафедри соціології Університету імені Вітовта Великого (Каунас, Литовська Республіка)

Гражісене Віталія – доктор педагогічних наук, завідувач відділу якості освіти Вільнюської академії мистецтв (Вільнюс, Литовська Республіка)

Конрад Яновський – PhD, ректор Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (Варшава, Республіка Польща)

Електронна сторінка видання – www.innovpedagogy.od.ua

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet
Вченою радою Причорноморського науково-дослідного інституту
економіки та інновацій (протокол № 2 від 26.02.2024 року)

**Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»)
у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта,
013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта, 015 – Професійна освіта
(за спеціальностями), 016 – Спеціальна освіта)
відповідно до Наказу МОН України від 14.05.2020 № 627 (додаток 2)**

**Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International
(Республіка Польща)**

Науковий журнал «Інноваційна педагогіка» зареєстровано Міністерством юстиції України
(Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія KB № 22897-12797P від 02.08.2017 року)

Міжнародний цифровий ідентифікатор журналу: <https://doi.org/10.32782/2663-6085>

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

Фізеші О.Й.

МЕТОДИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У СВІТЛІ ДІЯЛЬНОСТІ
ВЧИТЕЛЬСЬКИХ СЕМІНАРІЙ ЗАКАРПАТТЯ ХХ СТОЛІТТЯ.....11

Хайдарі Н.І., Давиденко А.О., Мірошник С.О.

ІНСТРУМЕНТИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ВІРТУАЛЬНОЇ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ
В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....16

Хайдарі Н.І., Заслужена А.А., Юхновець Н.П.

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: БОЛОНСЬКИЙ ВИМІР.....20

Чепіль М.М.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ
У ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ.....24

Швець Т.Е.

КОНЦЕПЦІЯ ТЬЮТОРСЬКОГО СУПРОВОДУ РОЗВИТКУ
СОЦІАЛЬНО-ОСОБИСТІСНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТАРШОКЛАСНИКІВ.....28

Швидун Л.Т., Виноградова О.М.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....34

РОЗДІЛ 2. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ (З ГАЛУЗЕЙ ЗНАНЬ)

Приймак Л.Б., Озарчук І.В.

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ НА НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЯХ ЗВО:
ВИКЛИКИ ТА РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ.....39

Садовий М.І., Трифонова О.М.

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ КІБЕРБЕЗПЕКОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ
ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНОЇ ТА ЦИФРОВОЇ ГАЛУЗЕЙ.....44

Стеблюк С.В., Хома О.М.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....49

Трумко О.М., Галайчук О.В.

ЗОВНІШНІСТЬ ЛЮДИНИ У ЛІНГВОДИДАКТИЧНОМУ ВИМІРІ.....53

Tuliakova K.R., Korniytska Yu.A.

BENEFITS AND CHALLENGES OF PARTICIPATING
IN INTERNATIONAL STUDENTS CONFERENCES.....58

Хомовський О.І.

ОЗДОРОВЧА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ДЛЯ УЧНІВ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ ПОСТАВИ.....62

Хохлова Л.Г., Хома Н.Г.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТУ «ОЛІМПІАДНІ ЗАДАЧІ З МАТЕМАТИКИ»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....65

Чжао Цзюнькай

ДОСЛІДЖЕННЯ ВИКЛАДАЦЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ВОКАЛУ В КОЛЕДЖАХ
ТА УНІВЕРСИТЕТАХ.....69

Chuhai A.O., Kostiuk M.M.

TECHNIQUES THAT FACILITATE THE ACQUISITION OF ORAL INTERACTION
IN FRENCH LANGUAGE CLASSES.....72

Шумков І.О.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ І МЕТОДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ
ВІЙСЬКОВОЇ РОЗВІДКИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ВВНЗ.....77

РОЗДІЛ 3. КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Кучіна К.О.ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ
МОВЛЕННЄВИМИ ПОТРЕБАМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ У ОНЛАЙН-ФОРМАТІ:
ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ..... 81**Луканьова Л.О.**ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬО-КОРЕКЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
З ІНКЛЮЗИВНИМ НАВЧАННЯМ..... 88**Мицик Г.М.**

STEM В ІНКЛЮЗИВНОМУ НАВЧАННІ..... 94

Мойсеєнко І.М., Базилевська О.О.ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ СТРУКТУР НА ПОВЕДІНКУ ДИТИНИ З ПОРУШЕННЯМ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ..... 101

РОЗДІЛ 4. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Опанасенко Н.І., Черненко Г.М.

КРАЄЗНАВЧА СКЛАДОВА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ..... 105

Осадча К.П., Крашеніннік І.В., Осадчий В.В.ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВИХ НАВИЧОК У ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ:
ЗАРУБІЖНІ ОСВІТНІ ПРАКТИКИ..... 110**Павлюк Н.М., Малашевська І.В., Міщенко З.О.**

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ОЛЕКСАНДРА МИШУГИ..... 114

Петренко Т.В.ЕМОЦІЙНИЙ КОМФОРТ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПІД ЧАС КРОС-КУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ..... 120**Пивоварова Г.С.**КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНOSTІ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ..... 124**Попович О.М.**АКМЕОЛОГІЧНІ ОСНОВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... 128**Посохова А.В., Рій М.М.**ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ..... 132**Прокопчук В.І., Яковенко Л.П.**

ЦІННІСНО-ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ФОРТЕПІАННИХ МІНІАТЮР ВАСИЛЯ БАРВІНСЬКОГО..... 137

Рій Ю.В.

НАУКОВИЙ ТЕЗАУРУС ФЕНОМЕНУ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ..... 143

Родіков В.Г.КОНТЕКСТНІСТЬ Й КВАЗІПРОФЕСІЙНІСТЬ ЯК ЗАСАДНИЧІ МЕТОДИЧНІ ВЕКТОРИ
ООНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІНЖЕНЕРНИХ ВІЙСЬК
В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ..... 148**Савицька А.П.**ОБІЗНАНІСТЬ З АКЦЕНТАМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ..... 153**Samoilova Yu.I.**MODERN APPROACHES AND TRENDS IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES
TO LAW STUDENTS..... 158**Смолюк І.О., Смолюк А.І.**

ДОСЛІДЖЕННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО МОРАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ УЧНІВ..... 162

Теличко Н.В., Кравченко Т.М. АНГЛІЙСЬКА МОВА ЯК ЗАСІБ КОМУНІКАЦІЇ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ В ОСВІТІ І НАУЦІ.....	170
Тернопільська В.І., Житник В.В. ЗАЛЕЖНІСТЬ МОЛОДІ ВІД ВЕБ-СЕРФІНГУ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА.....	174
Цегельник Т.М., Поліщук В.А. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЛОГОПЕДІВ У ЗВО УКРАЇНИ: АКТУАЛЬНІСТЬ ООНОВЛЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ	178
Шатайло Н.В. МЕТОДИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	182
РОЗДІЛ 5. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ	
Долженко М.В., Беспалова Н.В., Волобуєва П.С., Волобоєва А.О. ВИХОВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ З ДИСЦИПЛІНИ «ДІЛОВА ІНОЗЕМНА МОВА».....	186
Маєвський М.І., Ільченко С.С. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ У ПРОЦЕСІ ЗАНЯТЬ ОЗДОРОВЧОЮ ГІМНАСТИКОЮ.....	191
Slipenko V.O. MONITORING THE FORMATION OF ENTREPRENEURIAL COMPETENCE OF UKRAINIAN AND AMERICAN SECONDARY SCHOOL STUDENTS.....	195
Сьома Б.Б. ЕКОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ЗА ЕКОЛОГІЧНУ БЕЗПЕКУ	199
РОЗДІЛ 6. ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА	
Івах С.М. ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИХОВАННЯ ОСНОВ МОРАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	203
Кара Є.М. ФОРМУВАННЯ РУХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	208
Карпенко О.Є. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ.....	213
Коваленко О.В., Михнюк А.В. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ТРЕТЬОГО РОКУ ЖИТТЯ.....	217
Фроленкова Н.О., Мілюкова Е.О. ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ КРИЗЬ ВЕКТОР СВІТОСПРИЙНЯТТЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	224
РОЗДІЛ 7. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ	
Лобода Д.О. ІКТ-ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ КАРТОГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІСТОРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....	228
Лотоцька Л.Б., Блавацька О.Б. СУЧАСНІ ТРЕНДИ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	233
Petrova O.V., Krainenko O.V. INTEGRATION OF COMMUNICATIVE METHODS AND INFORMATION TECHNOLOGIES IN ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES COURSE.....	238

Сипчук Є.Ю.

СТРУКТУРА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ З ФІЗИКИ..... 243

Скляренко О.В., Ягодзінський С.М., Ніколаєвський О.Ю., Невзоров А.В.

ЦИФРОВІ ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА

СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 250

Яцюта М.С.

ВПЛИВ МЕДІА ПРОСТОРУ НА СУЧАСНУ МОЛОДЬ, ТА ВИКОРИСТАННЯ ЙОГО У НАВЧАННІ 257

АНГЛІЙСЬКА МОВА ЯК ЗАСІБ КОМУНІКАЦІЇ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ В ОСВІТІ І НАУЦІ

ENGLISH LANGUAGE AS A MEANS OF COMMUNICATION FOR A MODERN SPECIALIST IN EDUCATION AND SCIENCE

У статті розглянуто основні стилі здійснення комунікації та критерії необхідні для успішної навчальної діяльності та наукової продуктивності фахівців у контексті використання англійської мови. Наголошено, що процес отримання університетської освіти включає навчальну та науково-дослідну складові, які виявляються у специфічній комунікативній діяльності та передбачають використання наукового стилю мовлення, а володіння англійською мовою стає важливою передумовою для успішного науково-дослідного та освітнього процесів. Підкреслено, що англомова наукова комунікація є складною міжкультурною діяльністю, яка має соціальні, культурні, когнітивні та мовні аспекти. Освіта магістрів передбачає ознайомлення з нормами та канонами англомовного наукового письма та розвиток вмінь представляти свої наукові досягнення. Доведено, що комунікація в академічному та науковому середовищі визначає успішність навчання та наукову продуктивність. Стиль спілкування англійською мовою впливає на сприйняття ідей, ясність повідомлення та резонанс з аудиторією. Визначено критерії, які вирізняють стилі комунікації, що впливають на успішність навчання та наукову продуктивність фахівців. Серед них: чіткий і точний стиль спілкування англійською (допомагає логічно викладати ідеї, що важливо для написання наукових робіт, тез і дисертацій); використання формального стилю спілкування англійською мовою (покріщує професійний імідж спеціалістів, що важливо для академічного визнання та кар'єрного просування); стислий і послідовний стиль спілкування англійською (для підвищення ефективності написання наукових робіт); впевнений та привабливий стиль спілкування (проведення ефективних презентацій на конференціях і семінарах, може підвищити видимість і вплив дослідження); навички спілкування англійською мовою (мають вирішальне значення для спілкування з колегами та експертами в галузі, може відкрити нові можливості для співпраці та дослідження); вміння адаптувати свій стиль спілкування залежно від аудиторії та контексту; володіння мовою; зворотній зв'язок і рецензування. Наголошено, що навички ефективної комунікації важливі для подальшого розвитку науки та освіти. Зроблено висновки, що стиль спілкування англійською мовою суттєво впливає на успішність навчання та наукову продуктивність спеціалістів, і тому, зосереджуючись на вдосконаленні своїх комунікативних навичок, фахівці можуть підвищити свою ефективність як дослідників і зробити внесок у розвиток знань у своїй галузі.

Ключові слова: англійська мова, науково-академічна комунікація, методологія нау-

ково-педагогічних досліджень, англомова академічна компетенція.

The article examines the main styles of communication and the criteria necessary for successful educational activity and scientific productivity of specialists in the context of using the English language. It has been noted that the process of obtaining a university education includes educational and scientific research components, which are manifested in specific communicative activities and involve the use of a scientific style of speech, and mastering the English language becomes an important prerequisite for successful scientific research and educational processes. It has been emphasized that English-language scientific communication is a complex cross-cultural activity that has social, cultural, cognitive and linguistic aspects. Master's education involves familiarization with the norms and canons of English-language scientific writing and the development of the ability to present one's scientific achievements. It has been proven that communication in the academic and scientific environment determines the success of studies and scientific productivity. The style of communication in English affects the perception of ideas, the clarity of the message and the resonance with the audience. The criteria that distinguish communication styles that influence the success of studies and the scientific productivity of specialists have been determined. Among them: a clear and precise style of communication in English (helps to logically present ideas, which is important for writing scientific papers, theses and dissertations); using a formal style of communication in English (improves the professional image of specialists, which is important for academic recognition and career advancement); a concise and consistent style of communication in English (to increase the efficiency of writing scientific papers); confident and engaging communication style (making effective presentations at conferences and seminars can increase the visibility and impact of research); English communication skills (crucial for communicating with colleagues and industry experts, can open up new opportunities for collaboration and research); the ability to adapt one's communication style depending on the audience and context; language skills; feedback and reviews. It has been emphasized that effective communication skills are important for the further development of science and education. It has been concluded that the style of communication in English significantly affects the academic success and scientific productivity of specialists, and therefore, by focusing on improving their communication skills, specialists can increase their effectiveness as researchers and contribute to the development of knowledge in their field.

Key words: English language, scientific-academic communication, methodology of scientific-pedagogical research, English-language academic competence.

УДК 316.772.4:811.111:37.011.3-057.4:
001:37(045)
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/68.2.34>

Теличко Н.В.,
докт. пед. наук,
професор кафедри англійської мови,
літератури з методиками навчання
Мукачівського державного університету

Кравченко Т.М.,
докт. філос.,
ст. викладач кафедри англійської мови,
літератури з методиками навчання
Мукачівського державного університету

Постановка проблеми у загальному вигляді.

У сучасному глобалізованому світі англійська мова стала найважливішим інструментом спілкування, особливо у сфері освіти та науки. Володіння англійською мовою, як *lingua franca* академічних і наукових кіл, відкриває двері для багатства знань, співпраці та професійних можливостей. Важливість англійської мови для сучасних спеціалістів у сфері освіти та науки, її роль у сприянні спілкуванню, доступі до ресурсів та кар'єрному просуванні є незаперечними.

Володіння англійською мовою стає важливою передумовою для успішного науково-дослідного та освітнього процесів. Процес отримання університетської освіти включає навчальну та науково-дослідну складові, які виявляються у специфічній комунікативній діяльності та передбачають використання наукового стилю мовлення. Жанрова різноманітність наукового стилю обумовлена наявністю різноманітних типів текстів. Основними жанрами наукового стилю є монографія, наукова стаття, анотація, тези доповіді на наукових конференціях, рецензія, дисертація, курсова робота, дипломна/магістерська робота, підручник, посібник, лекція та усна презентація [3].

Англомовна наукова комунікація є складною міжкультурною діяльністю, яка має соціальні, культурні, когнітивні та мовні аспекти. Освіта магістрів передбачає ознайомлення з нормами та канонами англомовного наукового письма та розвиток вмінь представляти свої наукові досягнення.

Формування у студентів умінь та навичок володіння стратегіями та тактиками міжкультурної науково-академічної комунікації сприятиме ефективному застосуванню особливостей англомовного наукового письма. Спрямованість на практичний аспект формування англомовної академічної компетенції полягає в підготовці студентів до науково-дослідної роботи, опрацюванні міжнародних фахових джерел та написанні наукових текстів різних жанрів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Важливість і актуальність розвитку сучасних форм наукової комунікації, а також її різні аспекти розглядаються в працях Г.С. Батигіної, В.Ж. Келле, Д. Хаймца, М.Г. Лазара, І.А. Майзеля, Ю.З. Мирського, Є.М. Мирського.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. На жаль, знання англійської мови серед сучасних здобувачів другого магістерського рівня та викладачів немовних спеціальностей і науковців в Україні залишаються досить низькими. Це може обмежувати їх можливості у міжнародній співпраці, обміні досвідом та викладанні сучасних методик навчання. Крім того, однією з невирішених проблем є відсутність детального аналізу впливу різних стилів комунікації на успішність навчання та наукову продуктивність фахівців.

Мета статті полягає в аналізі впливу різних стилів комунікації на успішність навчання та наукову продуктивність фахівців у контексті використання англійської мови.

Виклад основного матеріалу. Англійська є спільною мовою для академіків і вчених у всьому світі, що дозволяє їм ефективно спілкуватися за межами кордонів і дисциплін. У навчальних закладах англійська дозволяє викладачам обмінюватися ідеями, співпрацювати над дослідницькими проектами та брати участь у конференціях і семінарах. Подібним чином у академічних та наукових сферах англійська мова відіграє життєво важливу роль у обміні висновками, публікації статей та взаємодії з колегами у світовій науковій спільноті.

Володіння англійською мовою надає фахівцям у сфері освіти та науки доступ до великої кількості ресурсів, включаючи академічні журнали, наукові статті та онлайн-бази даних. Крім того, володіння англійською мовою відкриває можливості для міжнародної співпраці, отримання грантів на дослідження та академічних обмінів, збагачуючи професійний досвід фахівців у сфері освіти та науки [2].

Для фахівців у сфері освіти та науки знання англійської мови часто є обов'язковою умовою кар'єрного зростання. Багато університетів і дослідницьких установ вимагають від претендентів продемонструвати певний рівень володіння англійською мовою, особливо для посад, які передбачають викладання, дослідження або академічне письмо. Крім того, вільне володіння англійською може підвищити довіру та видимість у світовій академічній спільноті, відкриваючи нові можливості кар'єрного росту та співпраці.

Наукова комунікація відіграє ключову роль у просуванні та поширенні знань в академічних колах. Вона служить мостом, що об'єднує дослідників, педагогів і широку спільноту, сприяючи обміну ідеями, висновками та методологіями. Наукова комунікація відіграє ключову роль у сфері академічної діяльності, виступаючи ключовим компонентом як наукової, так і педагогічної діяльності.

Наукова комунікація охоплює різні форми, включаючи наукові публікації, презентації, семінари та дискусії. За допомогою цих каналів дослідники та педагоги діляться своїми відкриттями, теоріями та ідеями з колегами, студентами та громадськістю. Такі обміни є фундаментальними для просування знань, оскільки вони сприяють критичній оцінці, конструктивному зворотньому зв'язку та вдосконаленню ідей. Залучаючись до наукової комунікації, науковці сприяють колективному розумінню своїх галузей і сприяють прогресу через співпрацю та міждисциплінарний діалог.

Крім того, ефективна наукова комунікація є невід'ємною частиною поширення результатів

досліджень та освітніх ресурсів серед більш широкої аудиторії. Через публікації в рецензованих журналах дослідники повідомляють про свої відкриття колегам-експертам, тим самим сприяючи накопиченню наукових знань. Подібним чином педагоги поширюють навчальні матеріали та педагогічні підходи через наукові публікації, конференції та семінари, збагачуючи практику викладання та сприяючи досконалості освіти. Таким чином, наукова комунікація служить каталізатором для передачі знань з академічних установ у реальні програми, приносячи користь суспільству в цілому.

Однією з основних функцій наукової комунікації є поширення знань. Дослідники займаються науковими дослідженнями, щоб отримати нові ідеї та зробити внесок у наявний масив знань. Через публікації, конференції та академічні форуми вчені повідомляють колегам про свої відкриття, сприяючи обміну відкриттями та досягненнями. Цей відкритий обмін сприяє створенню середовища для співпраці, яке прискорює розвиток наукового розуміння в певній галузі.

Наукова комунікація передбачає суворий процес експертної оцінки, під час якого експерти в цій галузі оцінюють валідність, надійність і значимість наукового внеску. Ця критична оцінка гарантує, що в науковому співтоваристві поширюється лише високоякісна та достовірна інформація. Рецензовані публікації служать еталоном для надійності наукових знань, закладаючи основу для подальших досліджень і академічного дискурсу.

У сфері педагогіки наукова комунікація є невід'ємною частиною процесу викладання та навчання. Педагоги використовують різні канали комунікації, такі як лекції, публікації та навчальні матеріали, щоб донести до студентів наукові концепції. Крім того, здатність ефективно доносити складні ідеї є фундаментальною навичкою для педагогів, що дозволяє їм викликати цікавість і розуміння серед своїх здобувачів. Завдяки чіткій та привабливій комунікації педагоги долають розрив між результатами досліджень і освітнім досвідом.

Технологічний прогрес значно змінив ландшафт наукової комунікації. Цифрові платформи, онлайн-журнали та віртуальні конференції розширили охоплення наукового дискурсу, зробивши інформацію доступнішою для глобальної аудиторії. Соціальні медіа та інші засоби комунікації також зіграли певну роль у сприянні дискусіям у реальному часі та обміну знаннями між науковцями та освітянами [5].

В рамках педагогіки наукова комунікація є невід'ємною частиною навчального процесу. Викладачі використовують різні засоби комунікації, такі як лекції, публікації та освітні матеріали, для передачі наукових концепцій студентам. Здатність ефективно комунікувати складні ідеї є ключовою

для педагогів, що дозволяє їм надихати цікавість та розуміння серед студентів.

Наукова комунікація також відіграє вирішальну роль у професійному розвитку дослідників і педагогів. Презентуючи свою роботу на конференціях, семінарах і симпозіумах, науковці отримують цінний досвід у формулюванні своїх ідей, захисті своїх висновків і відповідях на запитання та критику колег. Ці взаємодії сприяють інтелектуальному зростанню, покращують навички спілкування та зміцнюють впевненість у своїх здібностях як науковця чи педагога.

Крім того, наукова комунікація сприяє створенню мережевих можливостей, дозволяючи дослідникам і викладачам налагоджувати співпрацю, налагоджувати партнерські стосунки та обмінюватися досвідом з колегами з різних професій. Завдяки спільним проектам і міждисциплінарним ініціативам науковці можуть використовувати свої колективні сили для вирішення складних дослідницьких питань і вирішення нагальних суспільних проблем. Розвиваючи культуру співпраці та обміну знаннями, наукова комунікація сприяє інноваціям і стимулює міждисциплінарні дослідження та педагогічний прогрес.

У сфері педагогіки ефективне спілкування має важливе значення для створення привабливого та інтерактивного навчального досвіду для студентів. Педагоги використовують різні комунікаційні стратегії, такі як лекції, дискусії, мультимедійні презентації та практичні заняття, щоб передати складні концепції, стимулювати допитливість і надихати критичне мислення. Адаптуючи свої стилі спілкування відповідно до потреб і вподобань різних студентів, педагоги можуть покращити розуміння, запам'ятовування та залучення до навчання в аудиторії [4].

Крім того, наукова комунікація виходить за межі академічних інституцій для взаємодії з ширшою спільнотою. Завдяки інформаційним програмам, науковим ярмаркам, публічним лекціям і платформам соціальних мереж дослідники та освітяни спілкуються з громадськістю, демістифікуючи наукові концепції, сприяючи науковій грамотності та сприяючи глибшому розумінню цінності наукових досліджень. Взяття участі у змістовному діалозі із зацікавленими сторонами, науковці долають прірву між наукою та суспільством, надаючи людям можливість приймати обґрунтовані рішення та брати участь в обговореннях наукових і технологічних питань.

Розглянемо вплив стилів спілкування англійською мовою на успішність навчання та наукову продуктивність спеціалістів.

Комунікація є критично важливим елементом в академічному та науковому середовищі, що впливає на успішність навчання та продуктивність фахівців. Стиль спілкування може впливати на те,

як сприймаються ідеї, на ясність повідомлення та на те, наскільки воно резонує з аудиторією. Залежно від контексту та аудиторії можна використовувати різні стилі спілкування, такі як формальний, неформальний, технічний та розмовний.

Отже які критерії вирізняють стилі комунікації, що впливають на успішність навчання та наукову продуктивність фахівців:

– чіткий і точний стиль спілкування англійською є вирішальним для успіху в навчанні (допомагає логічно викладати ідеї, що важливо для написання наукових робіт, тез і дисертацій) [10];

– використання формального стилю спілкування англійською мовою покращує професійний імідж спеціалістів, що важливо для академічного визнання та кар'єрного просування;

– стислий і послідовний стиль спілкування англійською може підвищити ефективність написання наукових робіт, сприяючи кращій продуктивності [10];

– впевнений та привабливий стиль спілкування необхідний для проведення ефективних презентацій на конференціях і семінарах, що може підвищити видимість і вплив дослідження;

– навички спілкування англійською мають вирішальне значення для спілкування з колегами та експертами в цій галузі, що може відкрити нові можливості для співпраці та дослідження;

– вміння адаптувати свій стиль спілкування залежно від аудиторії та контексту, будь то офіційна академічна стаття чи невимушена розмова з колегами;

– володіння мовою: постійне вдосконалення володіння англійською мовою є важливим для ефективного спілкування [1; 2];

– зворотній зв'язок і рецензування: пошук відгуків від колег і наставників може допомогти фахівцям покращити свої навички спілкування. Рецензування та перегляд письмової роботи також може підвищити ясність і послідовність.

Крім того, привабливий стиль спілкування сприяє співпраці між дослідниками та полегшує обмін ідеями. Це може привести до цінних ідей та інноваційних досліджень [8; 10].

Висновок. Англійська мова відіграє вирішальну роль у професійному житті фахівців у сфері освіти та науки, слугуючи мостом, який з'єднує їх із глобальною аудиторією колег, ресурсів та можливостей. Опановуючи англійську, спеціалісти можуть

покращити свої комунікативні навички, отримати доступ до величезної кількості ресурсів і просунути свою кар'єру в конкурентоспроможних сферах освіти та науки.

Стиль спілкування англійською мовою суттєво впливає на успішність навчання та наукову продуктивність спеціалістів. Чіткий, привабливий і професійний стиль спілкування необхідний для успіху в навчанні, співпраці та кар'єрного зростання. Зосереджуючись на вдосконаленні своїх комунікативних навичок, фахівці можуть підвищити свою ефективність як дослідників і зробити внесок у розвиток знань у своїй галузі.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бескорса, О. Компаративний аналіз традиційних та інноваційних тенденцій викладання англійської мови у ВНЗ. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, 2018. № 7. 62–72. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.7.2018.140582>
2. Богатирець В., Англійська мова як інструмент розвитку комунікативного простору України, *Буковинський вісник*. 2016. URL: <http://buk-visnyk.cv.ua/naukova-dumka/650/>
3. Бродюк Л.В. Англомова наукова комунікація в університетській освіті України. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/84323635.pdf>
4. Каричковська, С. (2015). Генезис методики навчання іноземних мов як науки. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, 11, 26–31. URL: http://library.udpu.org.ua/library_files/probl_sych_vchutela/2015/11_1/4.pdf
5. Кравченко, Т. М. Формування цифрової компетентності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти у процесі вивчення основного компоненту «Наукова комунікація англійською мовою», як пріоритетна проблема. *Міжнародний науковий журнал «Освіта і наука»*. *Мукачево-Ченстохова: РВВ МДУ; Академія ім. Я. Длугоша*, 2022. № 2(33). С. 126-133.
6. Полікарпова Ю.О. Сучасні тенденції у викладанні англійської мови в Україні. *Народна освіта*. 2017.
7. Anderson, J., & Poole, M. (2018). The Role of Communication in Academic Success. *Journal of Education and Learning*, 7(2), 1-11.
8. Hall, J. K., & Verplaetse, L. S. (2000). The impact of English-only instructional policies on English learners. *Educational Policy*, 14(3), 353-370.
9. National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. (2017). *Communicating science effectively: A research agenda*. National Academies Press.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>